

108723 - Geschil over verwijdering leerling. Een onvrijwillige uitschrijving kan gelden als een verwijderingsbeslissing.

ADVIES

in het geding tussen:

[verzoekster], wonende te [woonplaats],
gemachtigde: de heer mr. H.J. Stuyt

en

[het schoolbestuur], gevestigd te [vestigingsplaats], het bevoegd gezag van [de school] te [vestigingsplaats], verweerder

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 16 april 2019 en aangevuld op 13 juni 2019 heeft verzoekster aan de Commissie een geschil voorgelegd over de beslissing van verweerder van 28 maart 2019 om [de leerling] uit te schrijven bij [de school] te [vestigingsplaats] per 27 augustus 2018. Tevens legt verzoekster voor dat de school voor [de leerling] geen ontwikkelingsperspectief heeft opgesteld voor het schooljaar 2018-2019.

Verweerder heeft op 16 mei 2019 een verweerschrift ingediend.

De mondelinge behandeling van het geschil vond plaats op 18 juni 2019 te Utrecht.

Verzoekster was ter zitting aanwezig, vergezeld door haar zus als vertrouwd persoon, en bijgestaan door haar gemachtigde.

Namens verweerder waren ter zitting aanwezig [de interim directeur] van de school, [de beleids- en bestuursconsulent] en [de afdelingsdirecteur] van [de school].

[het samenwerkingsverband] werd ter zitting vertegenwoordigd door [de consulent] en [de beleidsmedewerker].

2. DE FEITEN

1. Verzoekster is de moeder van [de leerling]. [de leerling] is geboren op [geboortedatum] 2002.
2. Op 1 december 2016 is [de leerling] gestart op [de school], een school voor voortgezet speciaal onderwijs. Omdat hij daarvoor enige tijd geen klassikaal onderwijs had gevolgd, plaatste de school [de leerling] op [het project], bedoeld voor leerlingen die moeite hebben om door te stromen naar klassikaal onderwijs.

3. Het is gedurende [het project] niet gelukt om het onderwijsniveau van [de leerling] vast te stellen. Onderwijs op de school is daarna voor [de leerling] niet tot stand gekomen, waarna hij thuis is komen te zitten.
4. In schooljaar 2017-2018 gaat [de leerling] nauwelijks naar school, maar ontvangt hij voornamelijk begeleiding van [de eerstelijns psycholoog].
5. Vanaf het schooljaar 2018-2019 volgt [de leerling] particulier onderwijs op [school 2]. Verzoekster heeft een beurs voor [de leerling] ontvangen, die een deel van de kosten van particulier onderwijs afdekt.
6. Bij e-mail van 6 september 2018 brengt verzoekster de school op de hoogte dat het particulier onderwijs een tijdelijke oplossing betreft en er nog geen plek in het regulier onderwijs is gevonden voor het schooljaar 2019-2020. Verzoekster stelt voor om later in het schooljaar weer contact met elkaar op te nemen.
7. Op 17 september 2018 heeft de school voor particulier onderwijs een e-mailbericht naar de school gestuurd dat [de leerling] geen inschrijving heeft op [school 2]. Hij volgt daar onderwijs als meeloper/ voor een proefperiode.
8. Op 28 september 2018 heeft verzoekster de school per e-mailbericht verzocht om met haar op overeenstemming gericht overleg (oogo) te plannen.
9. Op 1 oktober 2018 laat de school aan verzoekster weten dat tot op heden niet is gebleken dat de school [de leerling] niet de juiste vorm van onderwijs zou kunnen bieden en dat [het project] een passende vorm van onderwijs voor [de leerling] zou kunnen zijn met daarna mogelijk doorplaatsing naar een andere vorm van onderwijs. Ook schrijft de school dat zij geen inschrijving heeft ontvangen van de school voor particulier onderwijs.
10. Op 6 februari 2019 is door de school aan verzoekster het aanbod gedaan om [de leerling] per omgaande op een reguliere afdeling van de school te plaatsen.
11. Op 25 februari 2019 heeft de afdeling Leerplicht van [de gemeente] per e-mailbericht aan de school laten weten dat [de leerling] met terugwerkende kracht staat ingeschreven op [school 2] en tegelijkertijd een inschrijving heeft op de school.
Op 28 maart 2019 volgt opnieuw een e-mailbericht van Leerplicht aan de school dat de voorlopige schoolinschrijving van [de leerling] definitief is vanaf 27 augustus 2018. Volgens Leerplicht kan de school overgaan tot uitschrijving van [de leerling] omdat hij een actuele inschrijving heeft op de school voor particulier onderwijs.
12. De school heeft [de leerling] vervolgens met terugwerkende kracht per 27 augustus 2018 uitgeschreven.
13. Op 17 april 2019 laat de directeur van de school voor particulier onderwijs per e-mailbericht aan verzoekster weten dat [de leerling] daar onderwijs volgt, maar op haar verzoek [de leerling] niet formeel heeft ingeschreven.

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoekster

De school heeft niet mogen overgaan tot het uitschrijven en het verwijderen van [de leerling] omdat [de leerling] niet staat ingeschreven op de school voor particulier onderwijs, maar daar slechts in het kader van een tijdelijke plaatsing onderwijs volgt. Deze plaatsing is geen inschrijving in het kader van de leerplichtwet.

Het is altijd de bedoeling geweest om een maatwerkvoorziening te realiseren en de inschrijving op de school te behouden, zodat de zorgplicht zou blijven rusten op de school. De keuze om [de leerling] particulier onderwijs te laten volgen is een gedwongen keuze geweest, omdat er binnen het bekostigd stelsel geen passende plek was voor hem. Op de school voor particulier onderwijs is de begeleiding die [de leerling] nodig heeft voornamelijk wel aanwezig. Echter, verzoekster heeft niet de financiële middelen om jaarlijks 24.000 euro aan schoolgeld te betalen.

Hoewel de school zorgplicht heeft voor [de leerling], stond de school niet open voor een plaatsing in het particulier onderwijs door middel van een maatwerkvoorziening. In het gesprek hierover was tevens geen ruimte om andere oplossingen hieromtrent te verkennen. Bijvoorbeeld of de beleidsregel 'afwijken onderwijstijd' toegepast had kunnen worden. Ook heeft de school in schooljaar 2018-2019 ten onrechte geen ontwikkelingsperspectief (opp) opgesteld voor [de leerling] en evenmin het hierbij vereiste op overeenstemming gericht overleg (oogo) gevoerd met verzoekster. Hier heeft verzoekster de school wel, zowel per e-mailbericht als tijdens een gesprek, op gewezen.

Verzoekster zoekt nu vier jaar een passende onderwijsplek voor hem. [de leerling] is een slim kind, maar heeft andere begeleiding nodig. Door de school is in schooljaar 2017-2018 pas in juni een opp opgesteld voor [de leerling]. Het onderwijsaanbod dat de school heeft gedaan is door de psycholoog die [de leerling] sinds 2017 begeleidt, met redenen omkleed, beoordeeld als niet passend.

Standpunt verweerder

De school is overgegaan tot uitschrijving van [de leerling] naar aanleiding van het e-mailbericht van Leerplicht dat [de leerling] bij de school voor particulier onderwijs is ingeschreven. Wanneer daar slechts sprake was geweest van een proefplaatsing, dan had de school dit geweten omdat een dergelijke plaatsing altijd in overleg tussen betrokken partijen gerealiseerd wordt.

Na het bericht van Leerplicht was de school gehouden om [de leerling] met terugwerkende kracht uit te schrijven omdat een leerling slechts bij één onderwijsinstelling tegelijk ingeschreven kan staan.

Van verwijdering is nooit sprake geweest want de school heeft aan verzoekster het aanbod gedaan om [de leerling] te laten instromen op [het project] of in de reguliere groep Lage Land. Verzoekster heeft geen gebruik gemaakt van dit aanbod.

Een opp voor schooljaar 2018-2019 is door [de school] niet opgesteld, omdat [de leerling] de school niet bezocht en particulier onderwijs volgde. Groot overleg heeft niet meer plaatsgevonden omdat [de leerling] het goed deed bij het particulier onderwijs. Wel zijn er gesprekken geweest met de school en verzoekster, namelijk in november 2018 en februari 2019. In deze gesprekken is gesproken over de voorgestelde maatwerkoplossing van verzoekster. Deze houdt in dat de school de rijkbekostiging die zij voor [de leerling] ontvangt zou inzetten voor particulier onderwijs. Die constructie is volgens de Inspectie voor het Onderwijs niet toegestaan. Andere oplossingen zijn door verzoekster niet aan de orde gesteld in het gesprek en ook niet op een andere manier aangedragen.

Voor een leerling die niet staat ingeschreven op een school heeft de betreffende school geen zorgplicht te vervullen. Na de uitschrijving van [de leerling] is de zorgplicht van de school voor hem (met terugwerkende kracht) komen te vervallen.

4. INBRENG SAMENWERKINGSVERBAND

Het samenwerkingsverband stelt dat de school verantwoordelijk is om een opp op te stellen met doelen. Wanneer er uit het opp blijkt dat er meer hulp nodig is, schakelt een school het samenwerkingsverband in. In geval van [de leerling] heeft het samenwerkingsverband dit schooljaar aan verzoekster aangegeven bereid zijn om mee te kijken bij het vinden van een passende onderwijsplek voor [de leerling]. Echter, het samenwerkingsverband heeft geen kans gekregen om een aanbod te doen. De psycholoog van [de leerling] schoof de suggesties van het samenwerkingsverband direct aan de kant. Wat betreft de financiering van particulier onderwijs is het samenwerkingsverband van meet af aan duidelijk geweest dat dit niet is toegestaan. Om een passende onderwijsplek te realiseren zou het helpend zijn om volledige inzage te krijgen van verzoekster in het dossier van [de leerling].

5. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Bevoegdheid en ontvankelijkheid bij verwijdering

Op grond van artikel 45 lid 2 sub a Wet op de expertisecentra (WEC) kunnen aan de Commissie geschillen worden voorgelegd die verband houden met de verwijdering van een leerling. Voor wat de beoordeling van de bevoegdheid van de Commissie betreft, stelt zij een eenzijdige uitschrijvingshandeling die ertoe leidt dat de leerling feitelijk van school wordt verwijderd hieraan gelijk. Het geschil heeft hierop betrekking. Nu verder het verzoek tijdig is ingediend, is de Commissie bevoegd en is het verzoek ontvankelijk.

De inhoudelijke beoordeling

Voldoende staat vast dat de school [de leerling] heeft uitgeschreven op grond van het bericht van Leerplicht dat [de leerling] bij de school voor particulier onderwijs stond ingeschreven. Hoewel de Commissie zich kan voorstellen dat Leerplicht als betrouwbare bron geldt voor scholen en de beslissing van de school te goeder trouw gebaseerd is geweest op informatie van Leerplicht, had verweerder desondanks niet tot uitschrijving over mogen gaan gezien het bepaalde hierover in de Leerplichtwet 1969 (Lpw). Op grond van art. 10 van de Lpw kan een school een leerling alleen op verzoek van ouders uitschrijven vanwege inschrijving op een andere school. De afdeling Leerplicht van de gemeente heeft als wettelijke taak om toezicht te houden op de naleving van de Lpw. Maar dit betekent niet dat de school op aanwijzing van de afdeling Leerplicht de leerling kan uitschrijven, zonder dit bij de ouders te verifiëren. In het geval van [de leerling] heeft verzoekster geen verzoek tot uitschrijving gedaan en is niet gebleken dat zij op andere wijze toestemming heeft gegeven voor uitschrijving. Omdat de uitschrijving naar het oordeel van de Commissie hierdoor feitelijk het karakter heeft van een verwijdering, had de school een verwijderingsprocedure met de daarmee samenhangende waarborgen in gang moeten zetten. Nu de school dit heeft nagelaten, leidt dit tot het oordeel dat de uitschrijving ongeldig is omdat deze in strijd met de Leerplichtwet is doorgevoerd en omdat de school geen verwijderingsprocedure heeft gevolgd. De Commissie adviseert verweerder de uitschrijvingshandeling ongedaan te maken.

De Commissie komt, vanwege de ongeldigheid van de uitschrijving, niet toe aan de beoordeling van de reikwijdte van een uitschrijving met de terugwerkende kracht.

Beoordeling van de ondersteuningsbehoefte

Voor elke leerling in het voortgezet speciaal onderwijs is een ontwikkelingsperspectief vereist, opgesteld binnen de wettelijk gestelde termijn van 6 weken na inschrijving op de school.

Verweerder had op deze wijze te werk moeten gaan voor [de leerling].

Ook in schooljaar 2018-2019 bleef de verplichting voor het opstellen van een opp bij verweerder liggen. Verweerder had daartoe het initiatief moeten nemen, mede gezien het verzoek voor het voeren van op overeenstemming gericht overleg van verzoekster van eind september 2018. Dit oog hangt immers samen met de totstandkoming van het opp. Het opstellen van een opp had ertoe kunnen bijdragen de mogelijkheden van de school op dat moment en de situatie van [de leerling], die dan al langere tijd thuis had gezeten en sinds kort particulier onderwijs volgde, te actualiseren. In het gesprek over het opp hadden ook de kaders besproken kunnen worden waarbinnen uitbesteding van een leerling naar particulier onderwijs mogelijk zou zijn. De Commissie verwijst hiervoor naar het door verzoekster reeds aangehaalde Besluit van de inspecteur-generaal van het onderwijs van 19 juni 2018, nr. 5184548, tot vaststelling van de beleidsregel van de inspecteur-generaal van het onderwijs inzake het instemmen met afwijking van het verplichte aantal uren onderwijs. Voor overheveling van bekostiging naar particulier onderwijs buiten deze regeling bestaat geen grondslag. De school mag de bekostiging van [de leerling] dus niet overhevelen naar [school 2].

Het aanbod van de school dat [de leerling] opnieuw kan deelnemen aan [het project] of kan instromen in [de groep] is tijdens een gesprek met verzoekster aan de orde gesteld.

Kennelijk zag verzoekster op dat moment geen heil in beide opties. Het op overeenstemming gericht overleg is ervoor bedoeld dat beide gesprekspartners zich maximaal inspannen om tot een vergelijk te komen. Er van uitgaande dat verweerder de uitschrijvingsbeslissing ongedaan maakt, behoort met verzoekster adequaat overleg te worden opgepakt over het opp voor [de leerling].

Alles overziend zal de Commissie het verzoek gegrond verklaren.

6. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek gegrond.

7. AANBEVELINGEN

De Commissie beveelt aan dat verweerder de uitschrijving van [de leerling] ongedaan maakt en op basis van een op te stellen opp, met verzoekster het op overeenstemming gericht overleg aangaat.

Aldus gedaan te Utrecht op 25 juni 2019 door mr. J.P.L.C. Dijkgraaf, voorzitter, drs. E. Hoeksma en drs. W.D. Hajonides van der Meulen, leden, in aanwezigheid van mr. drs. K. te Mebel, secretaris.

mr. J.P.L.C. Dijkgraaf
voorzitter

mr. drs. K. te Mebel
secretaris